GOD. XXVII BROJ 7 BEOGRAD, JUL 1958 CENA 20 DIN.

BLAGOVEST

VJERSKI I NARODNI LIST

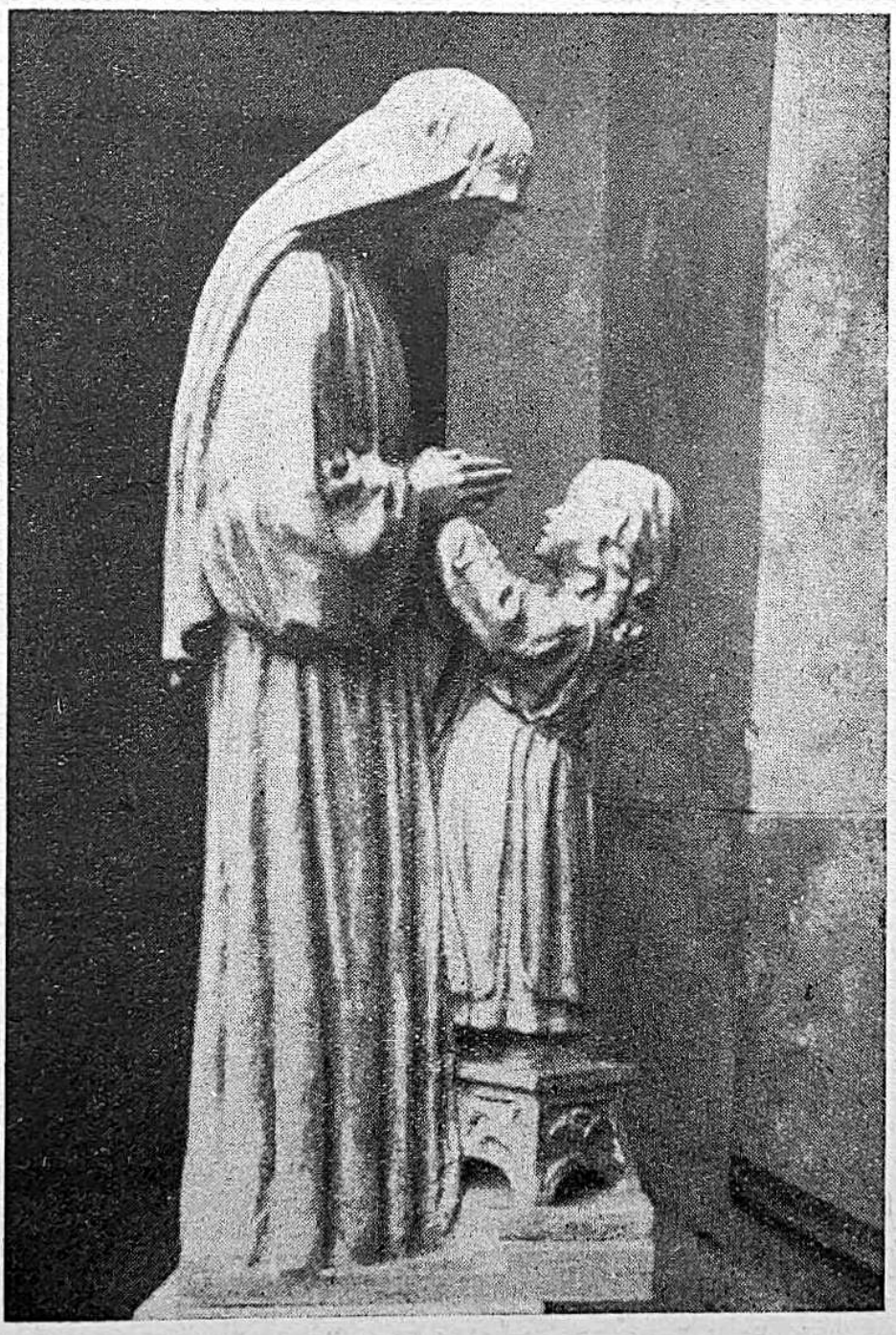

Mila Wod: Sv. Ana sa malom Marijom
(iz terakota, kod Franjevaca na Kaptolu, Zagreb)
Radujmo se svi u Gospodu slaveći svečani dan u čast blažene Ane, kojoj se slavi raduju anđeli i slave Sina Božjega.

DA ŽIVIMO NOVIM ŽIVOTOM....

Na šestu nedjelju po Duhovima (ove godine 6. VII.) imamo u svetoj Misi opet izvadak iz poslanice svetog Pavla Rimljanima (6, 3—11):

Braćo! Kojigod smo kršteni u Isusu Kristu, kršteni smo u njegovoj smrti. jer smo po krstu s njim ukopani na smrt. Kao što je Krist uskrsnuo na slavu Očevu, tako da i mi živimo novim životom. Jer ako smo s njim združeni sličnošću njegove smrti. bit ćemo i uskrsnuća. Ovo znajmo, da je naš stari čovjek bio s njim razapet zato. da uništi grešno tijelo. da više ne robujemo grijehu. Jer koji je umro. opravdan je od grijeha. A ako smo umrli s Kristom. vjerujemo. da ćemo i živjeti zajedno s Kristom znajući da Krist. jer je uskrsnuo od mrtvih. više ne umire. smrt više ne će vladati nad njim. Jer što je umro za grijeh. umro je jedamput. a što živi. živi za Boga. Tako i vi držite. da ste mrtvi grijehu a živite za Boga u Isusu Kristu Gospodinu našemu.

1. Da pravo shvatimo ove riječi svetog Pavla, moramo prije svega pogledati, u kakvoj ih on vezi govori. Prije ovog šestog poglavlja Apostol pokazuje, kako nam je Isus po svojoj žrtvi postigao oproštenje grijeha. Drugim riječima: zaslužio nam je ono, što Sveto Pismo naziva »opravdanje«. Postali smo pravednici pred Bogom, a prije smo bili grešnici. Po Adamovom istočnom grijehu i po drugim grijesima teško se stanje ljudskog roda sve više pogoršavalo. No milost je Božja bila još obilnija od svih ovih ljudskih grijeha: »Ali gdje se umnožio grijeh, većma je izobilovala milost, da kao što je vladao grijeh u smrti, tako i milost da vlada pravdom za život vječni po Isusu Kristu Gospodinu našemu« (5, 20—21).

2. Neki su protivnici Pavlu predbacivali, da naučava život bez ikakvih moralnih propisa i zakona. To su činili zato. jer su ga, hotice ili nehotice. krivo shvaćali. Pavao je govorio, da ljudi grešnici ne mogu postati ljudi pravednici po vlastitim svojim djelima, po svojim vlastitim silama i vlastitim naporom. To stanje pravednosti ili opravdanje može proizvesti samo Isus Krist. No kada je čovjek jednom »opravdan«, onda preuzima na sebe neke obveze. On se kaje za sve grijehe učinjene prije opravdanja, a za budućnost obećaje. da više neće vrijeđati Boga. A ovo baš pretpostavlja visoku moralnu razinu, na koju sveti Pavao hoće uzdignuti sve kršćane. Onaj, koji uistinu ljubi Boga, ne će ga tako lako vrijeđati.

3. Protivnici su, na prvi pogled, mogli iz nekih Pavlovih riječi izvesti krivi ovaj zaključak: ako je dakle milost bila obilnija od grijeha, nakon tolikih grijeha, onda je najbolje griješiti što više, da milost bude što veća. Na ovakav ludi prigovor Pavao odvraća: »Nipošto! Bože sačuvaj, da bude tako! Jer koji smo umrli grijehu, kako ćemo još živjeti u njemu?« I sada slijede baš one riječi, koje su uzete za misnu poslanicu šeste nedjelje po Duhovima. U prvo doba kršćanstva krštenje se obavljalo tako, da je krštenik sasvim zaronio u vodu. To je bila kao neka slika smrti i ukopa. Krštenjem postajemo na neki način kao ukalamnjeni na Krista. Prema izvornom grčkom tekstu moralo bi se točnije kazati ovako: kršteni smo u Isusa Krista, u smrt njegovu, to jest s tom svrhom, da pripadnemo posvema njemu, da postanemo sudionici njegove smrti, a onda i njegova uskrsnuća.

4. Sve riječi ove misne poslanice moraju se gledati sa stanovišta, koje smo ovdje iznijeli. Onda će nam te riječi biti jednostavne i shvatljive. Krštenje znači sjedinjavanje sa smrću Kristovom i umiranje grijehu. Izlazak iz krsne vode opet znači uskrsnuće zajedno s Kristom. Krist je umro samo jednom za grijeh i smrt je samo kratko vrijeme vladala nad njim. Onda je uskrsnuo i sada živi vječno kao naš proslavljeni Otkupitelj uza svog Oca. Takvo se nešto slično događa i nama. Kad smo kršteni, umrli smo grijehu. U nama je uništena krivica istočnoga grijeha i dobivamo nebesku pomoć, da više ne podliježemo napastima i grijehu. To bi stanje milosti moralo potrajati neprestano. Nikada više ne bismo smjeli popustiti grijehu. Uvijek bismo morali ostati vjerni svom Otkupitelju. To mora biti naš visoki uzorak, ideal, za kojim moramo težiti.

5. Zaranjanje u vodu slika je umiranja i ukopa, a izlazak iz krsne vode slika je uskrsnuća i novog načina života. No nisu to samo slike. Ima tu velika jedna stvarnost. Po krštenju mi doista primamo novi jedan život, počinjemo živjeti novim jednim životom. Nove sile djeluju u nama, mi smo nova stvorenja, prava djeca Božja, iako se to vidno na nama uvijek ne zapaža. U času krštenja počinje u nama blaženi život vječnosti u svom korjenu. Taj se život sve više razvija, a u času naše smrti, odnosno na sudnjem danu postizava svoj vrhunac.

Kad svećenik nekoga krsti, onda se uvijek ponovno zbivaju te velike nadnaravne divne stvari. Obnovimo u sebi često smisao za ovo veliko značenje sv. Krštenja.

Sa 20 sinova u brak. 23 godišnja Talijanka Albertina Negri iz Lecce donela je u brak kao miraz samo 20 sinova. To nisu bila njena rođena deca, nego ih je nakupila na ulici. Već kao devojka iskazala se tim dečacima kao majka i pomoćnica. Kad se jedan odgojitelj zaljubio u nju, ona je stavila uslov za udaju, da se prihvate i ova deca. Prosac je to i učinio. Kad su zaručnici pripremali planove za venčanje, oni su pitanje poklona usmerili na praktične stvari. Stoga su blagovremeno upozorili svoje predviđene svatove da im poklone novca, kako bi mogli obezbediti ogrev za svojih 20 dece kroz zimu. To se desilo u zemlji sv. Franje Asiškog u 1958 godini.

KOGA DA POŠALJEM!

Malo dana prije svoje smrti papa Pijo XI. primio je skupinu svećenika. Jedva je govorio, ali nije mogao odoljeti, da im ne upravi nekoliko riječi. Taj papa-učenjak i velikih vidika rekao je kao s praga vječnosti: »Mnogo sam u životu razmišljao... Velik je Bog i mnogo može učiniti, ali mi se ipak čini, da ne može učiniti više nego je učinio, kad je svojoj Crkvi dao svećenike«. Istinitost ćemo ove riječi bolje upoznati, ako pogledamo vezu svećenika s trim osobama presv. Trojstva.

Sva svoja djela svemogući Bog izvodi na čudesan način. U čemu se osobito sastoji ta čudesnost? Što ih ne izvodi sam, nego što svoje stvorove upotrebljava kao sredstva, po kojima ih izvodi. Tako na svoje stvorove prenosi nešto svoje stvoriteljske moći. One, koji njemu sve duguju i koji su od njega posve odvisni, čini dionicama svoga svemogućeg djelovanja. Najjasnije se to vidi kod umnažanja ljudskog roda. Dušu svakom čovjeku stvara sam Bog i drukčije nije moguće, jer je ona njegova izravna slika i prilika. Ali tijelo, koje će biti hram i saveznik duše, njezin nužni dopunjak, daje nam preko roditelja. Nema za roditeljsku čast i vlast ljepše oznake nego da su suradnici Oca Stvoritelja. A to isto vrijedi i u vrhunaravnom redu. Ljudsku dušu obraća i preporađa na viši život po svećenicima, koji propovijedaju njegov nauk i dijele njegove milosti. Sv. Pavao piše Korinćanima (1, 5, 15): »Jer ako imate i deset tisuća odgojitelja u Kristu, ali nemate mnogo otaca. Jer vas ja u Kristu Isusu rodih evanđeljem«. Zato u liturgijskom govoru, a u mnogim krajevima i u običnom govoru svećenika zovemo duhovnim ocem. »Prigibam koljena svoja pred Ocem, od koga se zove svako očinstvo na nebu i na zemlji« (Ef 3, 15). Otac naš, koji je na nebesima, ima svoje namjesnike.

Na pitanje u naslovu nije spremno odgovorio samo prorok Izaija, nego i sam Sin Božji. Sv. Pavao je to u duhu čuo od Isusa i zapisao: »Ulazeći u svijet govori: ‚Evo dolazim'« (Hebr 10, 5—7). Svojim je dolaskom na svijet Isus Krist postao naš veliki svećenik. »Jer svaki veliki svećenik, koji se iz ljudi uzima, za ljude se postavlja na službu Bogu... I nitko sam sebi ne prisvaja časti, nego koji je pozvan od Boga, kao i Aron. Tako i Krist ne proslavi sam sebe, da bude veliki svećenik, nego onaj, koji mu reče: »Ti si Sin moj... Ti si svećenik do vijeka po redu Melkisedekovu« (5, 1—6). Sve što je Isus Krist za nas učinio, izveo je kao Bog-čovjek, kao naš veliki svećenik. Njegovo svećeništvo nije smrću prestalo nego potvrđeno, a uskrsnućem i uzašašćem produžilo se u vijeke. Sin je Božji svoje djelo otkupljenja ostavio svojoj Crkvi, da ga čuva, razvija i primjenjuje do konca svijeta. Sve je od njega, po njemu i za njega, ali opet ne će sam izvoditi nego službenici Crkve u njegovo ime. U tu ih je svrhu odabrao, odgojio i ovlastio: »Kao što Otac posla mene, i ja šaljem vas« (Iv 20, 21). Crkva je produženje Krista. Svećenik kao drugi Krist nastavlja njegovo djelo. Bez svećenika bi ono ostalo daleko i neplodno. Vječnom svećeniku je nužno potrebit zemaljski svećenik, da u vremenu bude ono što je on u vječnosti.

Krist se utjelovio po Duhu Svetomu i njegovim se sudjelovanjem žrtvovao na križu i obnavlja svoju žrtvu na oltaru. To je njegov Duh, koji oživljava i vodi njegovu Crkvu. Zato je o njoj odmah na početku zapisano: »Crkva je napredovala i umnožavala se pomoću Duha Svetoga« (Dap 9, 3). Ali Duh je nevidljiv, tajanstven. Da bude ljudima očito njegovo djelovanje, on treba vidljiva sredstva. To je opet svećenik. Sve sv. sakramente dijeli svećenik u kreposti Isusove riječi: »Primite Duha Svetoga« (Iv 20, 22). Kad po krštenju dijete postaje hram Duha Svetoga, izvede to Duh Sveti po svećeniku. I potvrdu s darovima Duha Svetoga dijeli njegov službenik. Bez svećenika nema sv. pričesti, u kojoj primamo ne samo tijelo, nego i Duh Isusa Krista. Kad sakramenat pokore ili bolesničkog pomazanja oprašta grijehe, obavlja to svećenik kao oruđe Duha Svetoga. Samo čovjek može primiti sv. sakramente, a samo ih čovjek može i dijeliti. Bez svećenika bi se ugasilo djelovanje Duha Svetoga u svijetu. Svećenik je čovjek kao i svaki drugi, ali je pozvan i zaređen, da po njemu Duh Božji bude i naš duh. »A kad su oni služili Gospodinu i postili, reče Duh Sveti: »Odvojite mi Barnabu i Savla za djelo, na koje ih pozvah« (Dap 13, 2).

Ovdje nabačene misli mogu svakoga uvjeriti, kako je blažen onaj, koga Bog odabere i pošalje u svoj vinograd. Mnoge on zove, ali njegovi su samo oni, koji odgovore: »Evo mene, pošlji me!« (Iz 6, 8). Puno se od njih traži, jer im se mnogo više povjerava. Sretnih li naših mladomisnika ovog ljeta! Blago roditeljima, koji su ih odgojili i darovali Bogu i dušama. Treba mnogo moliti i raditi, da se sada što veći broj dječačka odazove Božjem pozivu i stupe u sjemenište. Crkva nikoga ne krsti silom, a još manje redi za svećenika. Takvo bi ređenje bilo nevaljano. Ali koga Bog zaista zove, ne bi dobro učinio, kad se ne bi htio odazvati. Za sve žrtve i poteškoće može računati na izobilnu milost Božju. Kršćanski odgojeno dijete, koje kroz toliko godina čini sve ono, što od njega traži Crkva, daje nade, da će biti pravi Kristov svećenik i najveći dobročinitelj svoga naroda. Blago onome, koji mu do oltara pomogne na bilo koji način! Sv. Ivan Vianney je govorio: »Tek ćemo u nebu spoznati, što je svećenik. Kad bismo to ovdje shvatili, umrli bismo, ne od straha, nego od ljubavi«.

BEOGRADSKI MUČENICI
U prvim vjekovima kršćanstva
(Nastavak)

Najpoznatiji mučenik beogradske kršćanske crkve je **Hermogenes**, koji se zove preinačeno i **Hermagoras**, kako je pisano u starijim knjigama. Po svojem imenu on je grčkog porijekla, jer je u rimskom Singidunumu kao i u ostalim ilirskim gradovima bio priličan broj doseljenih Grka. Hermogenes znači »sin Herme«. Po svojoj službi on je bio lektor ili čitaoc u beogradskoj katedrali. I ako ta služba spada u niže crkvene redove, ipak je u kršćanskoj starini bila vrlo cijenjena i tražila osobe naobražene i pobožne. Mnogi lektori su bili istaknute ličnosti u kršćanskom životu, kako nam svjedoče nadgrobni natpisi u katakombama i na ostalim grobištima prvih stoljeća.

Lektor Hermogen upravo u vremenu kad je bila organizirana kršćanska općina u Beogradu, čitao je sa visokog amvona u crkvi Sv. Pismo vjernicima otvoreno, jasno i uvjerljivo. On se držao potpuno riječi, koje mu je biskup kazao kod ređenja: »Što pak ustima čitaš, vjeruj srcem i vrši djelom, tako da slušatelje tvoje možeš podučiti ujedno riječju i primjerom tvojim.« Lektori su osim službe čitanja i pjevanja mogli blagoslivljati vjernicima kruh i svako novo voće. Beogradski kršćani vidjeli su u Hermogenu ne samo formu nadnaravnog, nebeskog života već i formu izvanredne fizičke ljepote. Razni autori njegovog martirologija nazivlju ga elegantnom osobom i lijepim u svojem obliku.

G. 304 nadođe strašno i svirepo Dioklecijanovo progonstvo, koje je trajalo neprekidno godinu dana, a u »počast« dvadesetgodišnjice njegovog carskog vladanja. Izgleda, da je tada sam car boravio u Srijemu i u svojoj palači kod Solina na povratku iz Rima u Nikomediju. Progonstvo je bilo najprije upereno protiv svećenstva višeg i nižeg, a zatim protiv oficira i vojnika, koji su ispovijedali kršćansku vjeru. Sve svete knjige i crkveni arhivi morali su biti spaljeni i uništeni. Drakonski progon bio je najžešći u mjesecu aprilu za provinciju Panoniju (Slavoniju), Meziju (Srbiju) i Dalmaciju. Za gornje provincije bilo je glavno državno sudište u Srijemskoj Mitrovici. Vrhovni sudac zvao se Viktorijan. U aprilu su bili pogubljeni ovi sveti mučenici: Irinej, srijemski biskup, Dimitar, srijemski đakon, Polion, lektor iz Cibale (Vinkovci), sedam djevica nepoznatog imena, šest radnika, a među njima četiri klesara iz kamenoloma na Fruškoj Gori, koji su odbili da klešu kipove poganskih bogova za carevu palaču u Splitu. Nešto kasnije bio je pogubljen Ursicin, viši oficir i zapovjednik strijeljačke legije u Paponiji.

Na 9 aprila bili su pogubljeni ovi mučenici iz Beograda: đakon Donat, đakon Fortunat, lektor Hermogenes i klerik Venust. Dva đakona, jedan lektor, jedan klerik. Donat i Venust bili su rođena braća. Najstarija vijest o njihovom mučeništvu glasi ovako lapidarno, u starokršćanskom stilu: »Problaženi mučenici Kristovi Donat, Fortunat, Hermogenes, Venust bili su mučeni za vladanja careva Dioklecijana i Maksimijana, a za Kraljevanja Gospodina našega Isusa Krista, kojemu je čast, slava, hvala i vlast po sve vijeke vjekova.«

Iz »Akta mučeništva sv. Hermogena« doznajemo slijedeće: Posle smaknuća braće Donata i Venusta on je bio doveden pred suca Viktorijana i započeo je proces po rimskom zakonu. Dijalog između suca i mladog lektora vrlo je interesantan i dramatičan. Sudac mu najprije reče: »Reci mi, Hermogene, kako si se dao zavesti?« A Hermogen odgovori njemu: »Jadniče, ti si zaveden!« Zatim mu reče Viktorijan: »Valjda se ti zoveš kršćaninom?« Mučenik mu odgovori: »Ja sam kršćanin i po službi sam lektor, a lektori čitaju narodima mudrost i znanje.« Upita ga predsjednik suda: »Koje znanje i koje veselje spasa naučavate?« Odgovori mu Hermogen: »O Gospodu mojemu Isusu Kristu, Kralju vjekova i o njegovim pobožnim i svetim zapovjedima.« Zatim ga upita sudac: »Kojega Boga ti častiš?« Lektor reče: »Jednoga Boga pravoga, koji je stvorio nebo, zemlju, more i sve što je u njima.« Sudac njemu: »Zar naši rimski bogovi nisu pravi bogovi?« Hermogen mu odgovori: »Tvoji su bogovi od drva i kamena, u sebi nemaju ništa božanskoga i ne mogu nikome donijeti spasa.« Viktorijan mu reče: »Hermogene, savjetujem ti, da dođeš i da žrtvuješ našim velikim bogovima, inače ću te što prije kazniti.« Hermogen mirno i dostojanstveno odgovori: »Već sam ti prije kazao, da neću žrtvovati tvojim bogovima ispraznim, nijemim i gluhim.« Tada Viktorijan, pun bijesa, zapovjedi, da ga se baci u tamnicu. Dok je bio u tamnici Hermogen je ozdravio i oslobodio od nečistog duha kćer Viktorijanovu na njegovu molbu. Ali se sudac nije obratio na kršćansku vjeru, kako je obećao, već je i dalje ostao fanatični poganin i sa svim sredstvima nastojao, da se Hermogen odrekne svoje vjere. Na koncu je sudac apelirao: »Hermogene, žalim tvoju mladost i tvoju ljepotu.« Ali bez uspjeha. Zatim je pala osuda. Hermogen je u pratnji vojnika bio izveden izvan zidina grada Sirmija, gdje mu je odrubljena glava.

Blaženi Kristov mučenik s ostalim drugovima bio je pokopan na kršćanskom groblju starog Sirmija. Iza 313 kad je nastao mir, i kad je bila dana kršćanima sloboda vjeroispovjedanja, ovi mučenici iz Beograda: Donat, Fortunat, Venust i Hermogen bili su veoma štovani ne samo u Panoniji i Meziji, već i u ostalim zemljama njihovo štovanje tijekom vremena, uslijed nepredvidljivih historijskih zbivanja i događaja postalo je upravo čudesno i svaki historičar mora

da se malko zamisli. U drugoj polovini 4. v. pojavila se u rimskom carstvu neka epidemija panike, straha, da će naime propasti Rim, a s njim i cijeli svijet. O toj stvarnoj panici i tjeskobi piše belgijski historičar Jean Hubaux u knjizi, koja je izašla ovih dana. Taj strah i tjeskoba, nemir i nesigurnost pred sutrašnjicom odrazili su se na osobiti način u sjevernim provincijama rimskog carstva, a nadasve u panonskom prostoru, od Slavonije, Srijema i Beograda do Dacije (Rumunjske). Tu je vladala bojazan od provale Huna, Germana i Sarmata. Pučanstvo se iz tih krajeva počelo iseljavati već koncem 4. v., a u potom stoljeću još i više. Sa sobom su nosili sve dragocjenosti, a u prvom redu moći svojih svetih mučenika, da ih čuvaju i brane, jer im je to bilo najmilije. Stanovnici Srijema i okoline odnijeli su moći sv. Anastazije mučenice u Carigrad, a ove su bile u 9. v. prenešene u Zadar, gdje se i danas čuvaju u njezinoj katedrali. Moći sv. Dimitra đakona odnijeli su u veliki grad Solun, a sv. Urzicina u Ravenu. Tako su g. 409 ili 410 bile prenešene moći beogradskih mučenika Donata, Fortunata, Venusta i Hermogena u grad Akvileju. Dakle sve su relikvije prenešene u ondašnje velike bogate i kulturne gradove mnogo prije od konačne propasti Sirmija, koja je uslijedila provalom Avara g. 582. Naš mučenik sv. Hermogen bio je veoma čašćen u svojoj novoj postojbini, upravo u doba kad je tamo boravio naš veliki zemljak sv. Jeronim, kad je akvilejska (oglejska) crkva bila na vrhuncu svog sjaja i pravovjerja, a beogradski biskup postao je »arijanac«, koji je bio osuđen na crkvenom saboru u Akvileji. Koji paradoksi u historiji!

Prema raznim prepisivačima ime mučenika Hermogena, lektora beogradske katedrale, kroz vjekove se preinačivalo. Sada je bio Hermogen, onda Hermodor, pa Hermogeratus, Armager, konačno **Hermagora** i tako je ostalo do danas. Naš slavenski narod zove ga od davnine **sv. Mohor**. Sv. Hermagora bio je vrlo čašćen na teritoriji ogromne i moćne akvilejske patrijaršije: u sjevernoj Italiji, u Friulima, u Koruškoj, Kranjskoj, Istri i u Južnoj Austriji. Štovali su ga Romani, Germani i Slaveni. Akvilejska crkva štovala ga je dne 12 jula, različno od dana njegove smrti (9. IV.), valjda zato, što je toga dana bila njegova translacija u Akvileju.

G. 452 najglavnija i najvažnija cesta rimskog carstva na sjeveru: Beograd — Akvileja — Milan bila je opsjednuta od Huna, i Akvileja je pala žrtvom. Poslije pada Akvileje moći i štovanje sv. Hermagore bili su prenešeni u Grado (Gradež), gdje se osnovala nova patrijaršija. G. 1031 ponovno se podigla iz ruševina Akvileja. Veliki patrijarha Popon gradi veličanstveno baziliku, koja se i danas s udivljenjem gleda i u njoj podiže dva oltara, posvećena beogradskim mučenicima Hermagori i Fortunatu. Koncem 7., a početkom 8. vijeka dogodila se jedna nova stvar sa našim mučenikom. Oko njega, a ne znamo ni kako ni zašto stvorila se jedna krasna, sredovječna legenda. Sv. Hermagora, mladi lektor iz Beograda, postao je učenik sv. Marka, posvećen za prvog biskupa slavne Akvileje »drugog Rima« od samog sv. Petra, mučen u prvom progonstvu Neronovom! O tome je napisao znanstvenu knjigu austrijski historičar i arheolog Rudolf Egger (g. 1948), koji je veoma poznat u našim kulturnim krugovima, jer je mnogo toga napisao o iskopinama u starom Solinu i u drugim našim krajevima.

(Slijedi)

LURD I NJEGOVA ČUDESA
(Nastavak)

Doveli su je u Liječnički ured, gdje su je pregledali i ispitali razni liječnici i među njima Dr Henry Hainey, okulista iz Rouena, koji je napisao: »Pregled očiju izvršen s oftalmoskopom pokazuje na oba oka bisernastu zjenicu bez ikakve boje. Nameće se diagnoza: atrofija očnog živca, moždanog izvora. Bolest vrlo teška i svi liječnički autoriteti smatraju je neizlječivom. Ali gospođa Biré čita i najsitnija slova, a vid na daljinu je isto tako dobar.« Vid joj se povratio, ali ozlijede su ostale. Nestat će ih iza nekog vremena.

10 liječnika ju je pregledalo dan kasnije. Rezultat je bio isti: organ još uvijek atrofičan i mlitav, vid jasan i potpun. Stavljali su na nju razna pitanja.

»Kako možete vidjeti, gospođo, kad nemate zjenica?« zapitao ju je nestrpljivo neki liječnik.

»Slušajte, gospodo, ja ne znam govoriti vašim riječima«, odvratila je duhovito gospođa Biré. »Mogu reći samo ovo. Skoro šest mjeseci sam bila slijepa, a sada vidim. Za mene je to dosta..«

Moralo je biti dosta i njezinim ispitivačima. Dopustili su, da je njezino ozdravljenje bilo potpuno. Vrijeme će pokazati, hoće li biti i trajno.

Mjesec dana nakon povratka kući ponovno su gospođu Biré pregledala tri okuliste. Liječnički ured htio je znati, da li žena još vidi sa svojim »mrtvim« očima. Liječnici su izjavili, da je fenomen prestao.

»Svaki trag atrofije zjenica je nestao« pisao je jedan od okulista, koji su je pregledali. »Ne vide se ozlede, ozdravljenje je potpuno.«

Ovo se dogodilo jeseni 1908. Kad je predsjednik Liječničkog Ureda dr August Vallet vidio tu ženu nakon 20 godina, njezin vid je bio još odličan. Svi liječnici, koji su se bavili ovim slučajem, našli su, da je ozdravljenje klinički neprotumačivo.

Nova izvanredna ozdravljenja dovodila su u zabunu liječnike za vrijeme prvih godina Svetišta. Mala Yvonne Aumaitre, kćerka liječnika u Nantesu, ozdravila je u dobi od dvije godine od deformiranosti noge. Slučaj je opisao u analima Liječničkog Ureda otac djeteta. Konstancija Piquet je ozdravila od raka na prsnoj bradavici: slučaj već zastario, kojega se nije moglo operirati, kako su izjavila dva liječnika u Parizu. Marija Le Marchand kojoj je lice napola uništeno od tuberkuloznog oboljenja kože, izišla je iz bazena samo s dugom crvenom brazgotinom kao uspomenom na iščezlu bolest. Dramatski opis njezinog izgleda prije i poslije ozdravljenja nalazi se u kartoteci Liječničkog Ureda.

Sad su liječnici, koji su bili najveći protivnici, počeli razmišljati o ovom i sličnim slučajevima. Držanje liječničkih krugova izmijenilo se osjetljivo. Godine 1930. napisao je jedan engleski doktor: »Promjena je nastupila. Od skepticizma i nevjerovanja došlo se do priznanja, iako ne nužne nadnaravske intervencije, a ono činjenice, da se u Lurdu zbivaju stvarno ozdravljenja, koja se ne mogu protumačiti po nijednom poznatom biološkom zakonu.« Godinu dana kasnije Društvo za medicinu i kirurgiju u Bordeauxu posvetilo je čitavi kongres Lurdu. Izvještaji raznih liječnika o slučajevima naglih i neprotumačivih ozdravljenja bili su kasnije objavljeni u mjerodavnom listu »Gazette de Science Medicale.« Jasno je, da stručnjaci više ne gledaju na Svetište kao na sastajalište šarlatana i manijaka.

Interes liječničkih krugova nastavlja se. Godine 1953. oko 1500 liječnika iz čitavog svijeta upisalo se u Liječnički Ured u Lurdu. Kako to biva svake godine, mnogi od njih proučavali su izvještaje i sudjelovali kod pregleda bolesnika. Međunarodno liječničko Udruženje, osnovano 1927., broji 5000 liječnika iz 30 država, koji sarađuju na metodičkoj kontroli svih navodnih ozdravljenja.

Sve to ne znači, da je nestalo opozicije i neprijateljstva. Naprotiv. Ali, kako je napisao dr. Marchand u svojoj knjizi »Lurdske činjenice«, »vrijeme sistematskog prezira je prošlo.«

»Koje je najznačajnije ozdravljenje, kome ste prisustvovali?« zapitala sam jednog od starih liječnika Ureda, koji dolazi u Lurd svako ljeto već 20 godina.

»Teško je izabrati« odgovorio mi je. »No... bila je gospođa Augustina Augault, slučaj vrlo značajan. Stanovao sam u njezinoj blizini, poznavao sam dva kirurga, koji su je liječili, i župnika. Na taj način znam, da je njezino ozdravljenje bilo stvarno.«

Ova je žena već 12 godina trpjela od fibrome u maternici, koja je došla do tolikih razmjera, da je uslijed pritiska izazivala kronične trbušne smetnje i povraćanje. Stanje srca nije joj dopuštalo da radi, i bolest je došla, kako je izgledalo u zadnji stadij.

Posljednja nada bio je gospođi Augault Lurd, kamo je odlučila poći. Kućni liječnik energično ju je odvraćao od toga rekavši joj, da se ne će živa vratiti. Ali je gospođa Augault uporno ostala kod svoje odluke.

Putovala je ležeći na madracu vrlo slaba i blizu smrti. Dano su joj na putu 4 injekcije, da se podrži rad srca. Liječnik, koji ju je posjetio u vlaku, podnio je kasnije izvještaj Liječničkom Uredu, da je ostao »impresioniran dimenzijama njezine utrobe.«

Prvoga jutra u Lurdu odnesena je u nosiljci do bazena. Kad su je samo za kratak čas uronili u vodu, osjetila je najprije žestoku bol, a zatim joj se pričini, kao da je nestalo pritiska u trbuhu. Ali bila je iscrpljena i neprestano je osjećala strahovite boli, sve dok nije, uvijek na nosiljci, donešena na procesiju u 4 sata poslije podne. Tada točno u čas kad je prolazilo Presveto, boli su nestale i imala je osjećaj, da su joj se preporodile snage.

I dalje je ostala u svojoj nosiljci ne govoreći nikome, što je osjećala. Drugi dan ponovno je odnešena k izvoru. Bolničari, koji su je nosili prvoga dana, sa začuđenjem su primjetili, da joj je trbuh posvema splasnuo i davao normalan izgled. Osim toga bolesnica je mogla hodati.

Poslije ove kupelji dovedena je u Liječnički Ured, gdje ju je pregledalo oko 30 liječnika. Službeni izvještaj veli: »Kod pregleda trbuh se pokazao savršeno elastičan. Koža je bila namrešana kao kod žene, koja je rodila. Pojas, kojega je bolesnica donijela u Lurd, sad joj je preširok za 18 centimetara. Kaput, koga se moglo teško zakopčati poradi obujma trbuha, sad je postao preprostran.

Ozdravljenje gospođe Augault bilo je definitivno.

Kako se kontroliraju ozdravljenja? Koje su garancije protiv prevara? Ponajprije svako hodočašće prati jedan ili više liječnika, i ne primaju se bolesnici, koji nemaju uvjerenja svoga liječnika, koje specificira bolest od koje trpe, i njihovo sadašnje stanje. Kad se dogodi navodno ozdravljenje, hodočasnički liječnik odmah podnosi izvještaj Liječničkom Uredu. Tad liječnici toga ureda pregledaju bolesnika i vode diskusiju o tom slučaju. Je li bolest doista postojala? Da li se dogodilo pravo ozdravljenje. Ako se dogodilo, da li se može dati prirodno tumačenje? Bolesti potekle od neuroze, škartirane su odmah u početku. Nijedan slučaj nije priznat, ako ne pokazuje kakvu organsku promjenu: ozdravljenje bolesnog tkiva, uspostavljenje razorenih živaca ili mišića, nenadano zacijeljenje slomljenih kostiju.

Ako slučaj niie uvjerljiv, odmah ga se napušta. Ako je zadržan na ispitivanju, bolesnik ostaje pod pažnjom liječnika u svom mjestu barem kroz jednu godinu, i skuplja se potpuna dokumentacija od radiografija, laboratorijskih analiza, izjava vlastitog liječnika i drugih svjedoka. Zatim bolesnik ponovno dolazi u Lurd na dalji pregled, koji obave liječnici iz raznih krajeva.

»Liječnički rad u Lurdu u cijelosti vrše profesionalci, ne smije se zaboraviti« rekao mi je dr. Leuret, predsjednik Liječničkog Ureda, koji je nedavno umro. Dr. Leuret bio je ličnost: odlikovan ordenom legije časti, ratnim križem, profesor i ravnatelj bolnice u najgoroj četvrti Bordeauxa.

»Za vrijeme moga boravka ovdje«, nastavio je dr. Leuret, »među našim kolegama imao sam židove, muslimane, budiste, Indijce, protestante svih sekti, bezbošce i nevjernike. Upravo to, što su ozdravljenja ispitivali ljudi tako različitih mentaliteta, garantira našu dobru vjeru.«

Kad liječnička komisija donese odluku, da se neko ozdravljenje nije dogodilo po prirodnim zakonima, slučaj se šalje na daljnje ispitivanje liječničkoj komisiji u Parizu. Sastavljena od 20 prvoklasnih liječnika i kirurga izjavljuje (kad ne donese druge odluke): »Ne nalazimo za ovo ozdravljenje nikakvog prirodnog ili znanstvenog objašnjenja.« Jedino onda, kad je slučaj povoljno ocijenjen na ovim ispitivanjima, šalje se konačno Crkvenoj Kanonskoj Komisiji, da bude eventualno proglašen čudom.

Koliko se ovakovih slučajeva dogodilo u Lurdu? U životu ovoga Svetišta, staroga blizu 100 godina, 51 slučaj priznat je od Crkve kao čudesno ozdravljenje. Ona je vrlo stroga u donošenju svojih izjava. Crkva ne niječe mogućnosti »manje potpunih« čudesa, ali odbija, da ih autentično proglasi. Da Kanonska Komisija neko ozdravljenje proglasi čudom, uz ostale uvjete traži se ovo:

1. Da je bolest bila teška i da se opirala naporima liječnika, da je izliječe.
2. Da se ozdravljenje dogodilo nenadno, bez rekonvalescencije.
3. Da je ozdravljenje bilo potpuno i da nije bilo recidive.

Veliki broj efektivnih ozdravljenja ne dobiva službenog priznanja poradi manjka podataka. Katkada liječnici, koji su liječili bolesnika, nisu vodili dovoljno točnih zabilježaka. Drugi liječnici kategorički odbijaju, da šalju radiografije, diagnoze, laboratorijske analize. »Ako se radi o Lurdu, stvar nas ne interesira« znadu reći. Na taj način desetak i desetak osoba koje su ozdravile, ne kazuju toga jednostavno iz razloga, što ne uživaju publiciteta. Mnogi, koji danas uživaju dobro zdravlje nakon godina trpljenja ne smatraju se nipošto čudom ozdravljenima. Ipak se vraćaju svake godine u Lurd, da se zahvale.

Liječnički Ured u Lurdu čuva dokumente oko 1200 potpunih ozdravljenja, koja je sam Ured priznao »neprotumačivima po prirodnim i znanstvenim zakonima«, a Crkva iz jednog ili drugog razloga odbija, da ih smatra autentičnim čudesima. Nadalje Ured čuva bilješke i materijal, koji se odnosi na drugih približno 4000 slučaja, koji su s mnogo vjerojatnosti potpuna i autentična ozdravljenja. Ovo može izgledati mali broj obzirom na mnogo tisuća hodočasnika. Ali makar 10 takovih ozdravljenja — pa i samo jedno — bili bi jednako zapanjujući.

Kad se bolesnik, koji je ozdravio, povrati u Lurd radi pregleda, pozove se jednog od liječnika, koji su kao posjetnici došli u grad, da obavi pregled. Amerikanac dr. Smiley Blanton uzeo je pod svoju upravu ispitivanje slučaja Charlesa Mc Donalda, jednog od najglasovitijih ozdravljenja. 32 liječnika proučavali su u Uredu ovaj zapanjujući slučaj, a u vezi s tim pročitao je dr. Blanton izvještaj o tom predmetu na ujedinjenom kongresu Američkoga Društva za psihoanalizu i Američkoga Društva za psihiatriju.

Charles Mc Donald donesen je u Lurd iz Dublina 6. rujna 1936. s hodočašćem Mladih Katolika Irske. Tada je imao 31 godinu, a bolovao je od svoje 20. godine. Njegov liječnik u Dublinu izjavio je, da boluje od tuberkuloze kičme, od upale bubrega i od tuberkulozne upale zgloba lijevoga ramena. Već 15 mjeseci bio je nepomičan na krevetu i imao je 5 gnojnih abscesa. Trpio je boli do ludila, nije mogao sjedjeti u uspravnom položaju više od 4 minute, i liječnici su izjavili, da je njegov slučaj očajan.

Nikakva promjena nije se opazila u stanju Mc Donaldovom prvoga dana njegovoga boravka u Lurdu. Dan kasnije ponovno su ga uronili u vodu, a iza toga odnijeli su ga na službu Božju u Špilju. Tamo je počeo primjećivati prvi osjećaj neke lagodnosti.

»Treba imati na umu« veli dr. Blanton »da bolesnik kroz 15 mjeseci nije mogao pokrenuti kuka i ramena bez oštrih bolova. Sada, dok je ležao na nosiljci u Špilji, pokušao je tek malo pokrenuti ruku. Nije primjetio nikakve boli. Popustio je remen aparata na ramenu i podigao se malo na jastuk bez boli.«

Drugo jutro u svojoj sobi, iskoristivši odsutnost liječnika i bolničarki, koji su mu zabranili dizati se, digao se iz kreveta i obukao se bez pomoći. Toga dana doveli su ga u Špilju u stolici na kotačima. Poslije, iako već jednu godinu nije mogao izvršiti niti najmanjega pokreta, a da ne viče od boli, uspeo se po stepenicama, koje vode u crkvu sv. krunice i mogao je prignuti koljeno i kleknuti na jednu klupu.

Vraćajući se u Dublin Mc Donald se najviše veselio tome, što je mogao biti bez ambulance, koja mu je bila neophodno potrebna pred sedmicu dana. Hodočasnički liječnik dr. Kristofor Hahhingan napisao je 9. kolovoza 1937.: »Vidio sam dva puta gosp. Mc Donalda poslije njegovoga povratka iz Lurda. Mogu sa sigurnošću ustvrditi, da nema ni traga bolesti, od koje je bolovao. Veseli me, da mogu dati svjedočanstvo o ovom ozdravljenju, budući da sam, kada sam ga prvi put posjetio, smatrao njegov slučaj očajnim.«

16. rujna 1937. Mc Donald se povratio u Lurd. Tada ga je pregledao dr. Blanton i druga 32 liječnika. Oni su ga našli u najboljem zdravlju (kao i sada) i složili se u izjavu: »Kod sadašnjega stanja znanosti nikakvo liječničko tumačenje nije prikladno za ovo ozdravljenje.«

U svojem izvještaju američkim kolegama dr. Blanton završava: »Moramo odbiti kao neodrživu optužbu, po kojoj bi slučajevi analogni

ovome od Mc Donalda bili na bilo koji način »na prevaru preudešeni«, a izvještaji iskrivljeni. Izgleda međutim, da se u ovom Svetištu uistinu zbiva nenadno ubrzanje procesa izliječenja. Bez dvojbe ova ozdravljenja prestavljaju odviše veliki postotak, da bi ih mogli pripisati jednostavnoj koincidenciji, i ne slijede u svojim modalitetima zakone oporavka, kako ih mi poznamo. Pa ni bolesnici, koji su se istovremeno izliječili u našim bolnicama, ne ustaju iz kreveta u razmaku od dva do tri dana hodajući bez bolova, nakon što su 15 mjeseci ležali nepokretno uz neprestane boli. Uvjeren sam, da se ovdje zbiva nešto, što je »na rubu prirodnih zakona.«

(Nastavit će se)

BIJELA GOSPA U LURDU

7. Smiješak s neba

Od onog sretnog četvrtka 25. ožujka 1858., a bio je to blagdan Blagovijesti, kadno je, na treće pitanje male Bernardice, njezina Bijela Gospa očitovala napokon svoje Ime: Ja sam Bezgrešno Začeće — bilo je prošlo dvanaest dana. U srijedu, 7. travnja, već rano ujutro sav je Lurd bio na nogama i narod vrvio k Spilji. Bilo se dan prije pročulo, da će kao sutradan Bernardica biti ondje. Gospodin načelnik Lakadé stavio je straže na sve putove, staze i oputine, da broje narod. Nabrojili su 9060 duša: 4822 iz Lurda, 4238 stranih!!

Moglo je biti oko pet sati, kad je Bernardica, ponizna i čedna kao i uvijek, stigla u pratnji rodbine. Zapalila je voštanicu i pobožno klečeći, s krunicom u drugoj ruci, molila presveti Ružarij i neprestano gledala u Spilju. Najednom se njezino lice zasja anđeoskim smiješkom: vidjela je opet svoju dragu Gospu. Na koljenima se stala primicati Spilji, a onda se zaustavi i molila je dalje. Kako je voštanica bila velika, spustila ju je do zemlje. Jutarnji povjetarac raspirio je njezin plamen. Sva zanesena u svojoj toploj molitvi i sretnom gledanju nebeske Kraljice, djevičica i neopazice primaknu lijevu ruku desnoj i obje podiže do vrha svijeće, tako da je plamen gorio upravo pod lijevom rukom i izvirivao između prsta.

U blizini se desio lurski liječnik Dr Dozus, koji nam je i opisao ovaj događaj. Kad su neki drugi htjeli da uklone svijeću, on ih spriječi u tome, htijući da vidi, što će biti. Uzeo je sat u ruku i za četvrt sata mogao točno opažati djelovanje onog plamena. Kad je Bernardica svršila molitvu, diže se da pođe kući. Liječnik je zaustavi i zamoli, da mu pokaže lijevu ruku. Pregledao ju je sa svom pomnjom, ali nije mogao ustanoviti ni najmanje opekline! Sada uzme svijeću od onih, koji su je bili uzeli, zapali je, pa kao da ne će, primakne je Bernardičinoj ruci:

— Opržili ste me, gospodine! — klikne djevojčica trgnuvši k sebi ruku.

— Taj sam pokus učinio više puta, i uvijek je Bernardica brzo odmakla ruku, jer ju je plamen pržio..., izjavljuje Dr. Dozus.

Inače se za tog sedamnaestog i pretposljednjeg ukazanja nije dogodilo ništa izvanredno, niti je Bijela Gospa progovorila ijedne riječi.

Međutim, događaj sa svijećom bio je i te kako glasan govor svim onim tisućama, koje su mu bile svjedokom ili su za nj čule. To je bio nov poticaj, da k Spilji dolazi sve više naroda i da se ondje moli, da uzima one blagoslovljene vode s vrela, da Masabjel sve više pretvara u drago Marijino svetište....

I onda je opet prošlo ravnih sto dana, a da Bernardica nije u svom srcu osjetila onaj tajanstveni glas koji se u njoj javljao svaki put, kad ju je Presveta Djevica imala usrećiti svojim viđenjem na Masabjelu. Ali se u ona tri mjeseca dogodilo mnogo toga u vezi s Bernardicom. Najprije u samom njezinom duševnom životu. Poslije onih sretnih viđenja Bernardica je sada vrlo brzo napredovala i u školi i inače. Brzo je naučila čitati i pisati, vjeronauk je izvrsno poznavala, njezinoj iskrenoj pobožnosti svak se mogao diviti. Tako je napokon i za nju svanuo onaj željkovani dan, kad je imala prvi put primiti u svoje nevino srce Božanskog Spasitelja pod prilikom kruha...

Taj sretni dan, koji u Bernardičinu životu tvori kao novi miljokaz njezina duhovnog uspona, bio je 3. lipnja 1858., blagdan Tijelova. O tome je vrijedni lurdski župnik ovako izvijestio svog Biskupa Presvijetlog Loransa:

— Bernardica je primila prvu sv. Pričest jučer. Opažalo se, da je duboko prožeta važnošću svetog čina, koji je vršila. Za vrijeme duhovnih vježba, što sam ih davao djeci, ona je bila tako uredna, tako sabrana, tako pomnjiva, da se nije moglo ništa bolje poželjeti. Sve se kod nje razvija na izvanredan način.

Pitali su je: — Bernardice, kad si osjetila veću sreću: kad si primila dobrog Isusa ili kad si se razgovarala s Presvetom Djevicom?

— Ne znam, — odgovori djevojčica poslije kratka razmišljanja. — Te stvari idu zajedno. Što znam, jest, da sam bila veoma sretna i u jednom i u drugom slučaju...

Već taj odgovor pokazuje bistrinu tog sretnog djeteta!

Ali gospodin carski predstojnik u Tarbu barun Masi nije bio tog mišljenja! On je htio da Bernardicu ukloni iz Lurda i da je stavi u neki zavod za umobolne! Župnik Peramal spriječio je tu glupost... Ali nije mogao spriječiti druge mjere istoga gospodina, koji je bio dobar katolik, ali dosta tvrdoglav čovjek i nije se dao uvjeriti, da se na Masabjelu mogu događati neki natprirodni događaji. Htio je svakako sve ugušiti već u početku. Došlo je napokon do toga, da je strogo zabranio: da se bilo tko usudi dolaziti k Spilji, ondje moliti, iz vrela vode crpsti! Paće je podignuta visoka drve na ograda ispod Spilje... Svak se živ čudio čudnim postupcima moćnoga gospodina.

I usred tih događaja upravo na dan Karmelske Gospe, 16. VII., osjeti Bernardica u svom srcu onaj njezin tako dobro joj poznati tajanstveni glas, koji ju je zvao k — Spilji... Toga jutra bila je u svoje nevino srce primila po treći put dragog Spasitelja. Podveče bila je opet u crkvi, kadli joj se javi dragi glas. Sva radosna poleti kući, da stvar kaže svojima. Tetka Lucila poći će s njom, a usput im se pridružilo još nešto čeljadi. Kako nisu smjele ići običnim putem, krenuše cestom, koja vodi u grad Pô. Domalo siđu livadom de la Ribera (Uz rijeku), s druge strane Gave, i stignu na mjesto prema Spilji. Tamo preko rijeke se vidjela drvena ograda, koja je zatvarala svetu pećinu.

Bernardica klekne i stane moliti. Najednom klonuše joj ruke, kao od silna začuđenja. Njezine su se oči iskrile kao odsjevom rajskog plamena, a na licu se prelijevalo nebesko svijetlo... Svi su znali, što to znači:

— Jest, jest, eno Je! Ona nas pozdravlja, smiješi nam se iznad ograde! — kliknula je sva u zanosu Bernardica i sva utonula u rajsko milje...

Viđenje je potrajalo oko četvrt sata.

Bila je tiha večer. Baš u času Angelusa, večernjeg pozdrava nebeskoj Majčici. Ovo je bilo posljednje lurdsko viđenje.

— Nikad prije nisam vidjela Gospu tako lijepu! — kazala je kasnije sretna djevojčica. — Ni jedne riječi nije Bijela Gospa rekla, ali na Njezinu neokaljanom licu sjala je sva neiskazana blagost i ljubav Njezina materinskog srca.

Već se spuštala na lakim krilima ljupka srpanjska noć. Nebeska Kraljica još jednom pogleda svoje miljenče i blago mu se nasmiješi...

Ah, kako je divan morao biti taj pogled i taj smiješak! Marijin pogled i Majčin smiješak!... Bernardica ih više nikad ne će zaboraviti, dok je živa. Nije ni jedne riječi rekla Djevica. Ali taj smiješak je govorio sve! Još u posljednjim časovima svoga zemaljskog života mislila je Bernardica na nj i šaptala:

— Ja sam Je vidjela! Jest, ja sam Je vidjela!

Značajan je uopće smiješak Bijele Gospe, koji je za onih osamnaest viđenja u Lurdu tako često sjao na licu Bezgrešne Djevice! Njezino lice znalo je nekoliko puta da bude i ozbiljno i žalosno, ali redovno je bilo rajski nasmiješeno.

Taj smiješak s neba kao da i danas lebdi nad Lurdom i njegovom svetom Spiljom i čitavim onim krajem. I skromni pisac ovih crtica može posvjedočiti iz svoga iskustva, kako su mu oni dani — prije trideset godina! — provedeni u Lurdu i danas svježi u srcu. Čini mu se, da i sad još osjeća onaj blagi, tako usrećujući Marijin smiješak, koji se zove: sreća, što si bio na mjestu, gdje se spustila neokaljana noga Djevice, koja je satrla glavu ažda je — — —

Marijin smiješak odrazuje se u smiješku, što ga možete opaziti na svima, koji dođu u Lurd. Poznati francuski katolički romanopisac Ivan-Karlo Renò, u svom romanu: „Lurdsko čudo" upravo dirljivo opisuje dolazak „Bijelog vlaka" u Lurd. U tom se vlaku voze teški bolesnici. „Svi su mislili, da u unutrašnjosti mora da tišinu potpune klonulosti prekidaju glasovi jadikovanja i plača, kadli se začuju glasovi jasni, sigurni, kao da dolaze od zdravih ljudi: bolesnici su pjevali himnu „Magnifikat". I to je bilo tako dirljivo, ova velika nevolja, koja je pjevala, da su na svim očima zasjale suze, i svakoga je iznova obuzeo drhat..."

Drhat svetog zanosa i ljubavi. To je osjećaj u Lurdu, gdje se Bijela Gospa rajski smiješila. Ona na licima bijednika budi smiješak nade i odanosti, smiješak, koji dolazi s neba...

(Nastavit će se)

BIJELI PLAŠT

(Nastavak)

— Ivici je jako zlo... Upravo dolazim otud. Jako visoka temperatura. Govori nesuvislo i sav gori. Teško pokreće vratom. Bojim se, ne dao Bog, ali previše mi to liči na — upalu mozga...

Svjetlan se u prvi tren preplašio za Ivičin život.

„Isuse, ne dopusti da umre! On je još dijete..." — rekao je u sebi.

Hrvoje osjeti veliku brižnost i kod Svjetlana i kod njegove majke. Nije ih htio smetati, pa se brzo pozdravio. Obećao je da će doći ponovo kroz tri dana.

Mama je otišla malo iza Hrvoja, jer je željela da u ovako teškim časovima bude od koristi Ivičinoj majci. Svjetlan je ostao sam.

Čudna misao ga je obuzela. Vidio je jasno pred sobom dječakovo lice, crveno od mutnog uzbuđenja i njegove užarene oči. Čuo je njegove znatiželjne i neodgovorne blatne pričice, koje su mu letjele sa jezika dok su obadvojica koračala ulicama jedan uz drugog.

„On je to govorio polusvijesno, jer je previše mlad" — reče Svjetlan samomu sebi:" Već onda je bio vruć kao plamen. I nije do njega sva krivica... A ti, Svjetlane, ti?... Ti nisi više dječak u nemirnim godinama sazrijevanja! Ti nisi ispunjen bolesnom, dječačkom znatiželjom. A slušao si mirno, čak pažljivo, što je Ivicu tjeralo da govori sve dalje, sve bijednije i blatnije... Zakaljao si se u tom blatu kao svinja u grabi! Nasmijao si se ne jednom, što je dječaka podržalo u zlim maštarijama. Podržao si ga u zlu, u grijehu. Gurao si ga svijesno i odgovorno sve dalje niz liticu ponora. A nisi ga nijednom jedinom riječi upozorio na opasnost. Nisi..."

Uzhodao se po sobi. Gore-dolje. Pogled mu je pao na veliko zrcalo. Bio je blijed i vrlo lijep. Zagledao se u vlastito lice i bezglasno doviknuo sebi:

„Škatulja bonbona! Lijepi omot! Kroz deset godina izgledat ćeš kao nekad lijepi zaručnik gospođice Hele. A već sad je u tebi — pod ovim svjetlucavim omotom, pod svilenim papirom tvojeg lica — trulež kao u čokoladnim bonbonima nacifrane bonbonjere! Tako... Pogledaj bolje, pa ćeš osjetiti kako trulež brzo i sigurno prodire na sjajnu površinu i proždire je nemilosrdno..."

Klonuo je na stolac.

„Kako često sam u društvu bio sa Ivicom. A nikad mu nisam progovorio o mržnji prema svakom grijehu, o gađenju, o čistoj boli zbog uvrede Ocu nebeskom, o jedinom oslobođenju za čovjeka — slatkom, srdačnom kajanju pred očinskom, božjom ljubavi. O savršenom kajanju mu ne rekoh ni slova. Čuo je o tom od svojeg katehete, ali ja sam bio dužan da mu o svemu tome govorim baš povezano sa njegovim vlastitim grijehom..."

Vidio je u duhu sliku bolesnog Ivice: baca se po postelji bez svijesti, umire... Tek za trenutak dolazi k sebi i progovori po koju jasnu riječ. Ali u tim rijetkim trenutcima, kad bi mogao izgovoriti bar jednu jedinu riječ savršenoga iskrenog kajanja iz ljubavi prema Onom koji nas najviše ljubi, kad bi se mogao spasti za svu vječnost — on se ne sjeća, on ne zna, jer mu nisu dosta govorili, jer mu on, Svjetlan, nije govorio uopće... A pustio ga je da govori griješno, sam je dijelio s njim taj grijeh. Sablaznio je dječaka tako...

„A tko sablazni jednoga od ovih malenih... bolje bi mu bilo da mu se objesi mlinski kamen... i da potone u dubini morskoj..."

Svjetlan nije mogao izdržati dulje. Izišao je na ulicu i skoro potrčao prema Ivičinoj kući.

Bio je već sumrak. Svjetiljke su se njihale na vjetru, koji je puhao prohladno i svježe, pun mirisa proljetne gore i nabujalih voda. Osvježavao je Svjetlanovo lice. Oko mladog čovjeka su prolazili ljudi i šumjela vozila. Njemu je sve to bilo jako udaljeno i nestvarno.

U srcu grada, koji bučl, svijetli lažnim suncima reklama, šareni se bojama prazne reklame, blista varavim sjajem izloga u kojima trunu krpe, hrana i životinjske kože, u srcu toga grada, koji luduje i zaglušuje uha svojih stanovnika bukom šarene laži — da se ne bi vidjele istina života, istina smrti, istina ljudske odgovornosti za vlastiti spas i za spas bližnjeg, u svemu tomu — Svjetlanu je strah doveo stvarnost pred oči. Doista, strah Božji je početak mudrosti. Kao što je zahvalnost Bogu vrhunac mudrosti.

Svjetlan je vidio samo jedno:

Ivica, taj obijesni, nesređeni, a zapravo ne tako loš dječak — umire sam, jer nitko ne može spasiti njegovo tijelo, a nitko ne spasava ni njegovu dušu. Nestaje u nepovrat to nesretno dijete. Svjetlan ga je volio, jer Ivica nije imao braće i sestara, a ni Svjetlan ih nije imao, pa je nešto od toga osjećaja prenosio na Ivicu. A sada će Ivica umrijeti potpunom vječnom smrću duše, jer nitko u dječaku nije razvio vjeru do spasonosne snage.

Takva smrt neće uroditi preobraženim životom dječaka, nego — prokletstvom onoga kojeg su uništili za svu vječnost. I to će prokletstvo pasti na njegovu okolinu, na sve njih koji mu nisu pomogli na vrijeme, premda su bili dužni to učiniti...

„Nehajnost i lakomislenost se pretvaraju vrlo brzo u strahovite prijeteće nemani. U zmajeve koji proždiru sve oko sebe, kao nemani. Zbog njih je rečeno „Bdijte i molite:..." Postaje opasan i nepovratno zao svaki trenutak u koji nismo bdjeli..."

Ustrčao je bez daha uz stepenice. Vrata mu otvara Ivičin otac. Smiješi se neodređeno.

— Malo mu je bolje, — veli.

HRVOJEV CILJ

Ponovo nebo bez oblaka i vjetra. Ponovo duša bez magle. Ivica je ozdravio. Bog neće da nas kazni najtežom kaznom dok je tvrdoglavo, suludo ne zaradimo. Ni drugih briga nije bilo ovog popodneva da pritisnu vjeđe i zamute pogled. Svjetlan se osjećao laganim i spremnim na velike čine.

Puno će u životu učiniti: pisat će debele knjige do tisuću stranica. U njima će poučiti ljude što je dobro. Činili su to i drugi stoljećima. Čine još uvijek. Ali, Svjetlan će to učiniti na svoj način, možda slabije od mnogih, možda skromnije, ali on će odužiti dug svojoj savjesti i ostavit će im svoju misao napisanu, doviknutu svima, da čuju barem za tren. Pa i to je nešto... To je rezultat koji će doživjeti, o kojem će sa sigurnošću znati da ga je postigao.

Polazi da se vidi sa Hrvojem. A kakav je to život Hrvoja-radnika? Gdje će on vidjeti svoj rezultat? Kako će Hrvoje posve sigurno znati da mu je život imao svrhu? Što će njegovo svagdanje okretanje mašine doviknuti svijetu i čemu ga poučiti?

CRKVA SVETOG VINKA

Ti crkvo mojih najranijih dana
uz cestu samu, uz prugu tramvaja,
zbog umjetnosti nisi sazidana,
mramora nemaš, ni zlata, ni sjaja.

Oltarna slika, loše naslikana,
draga je meni: brani od očaja;
priprosto priča o liječenju rana,
s lijerom djetinjstva ona mene spaja.

Pjevaju pjesmu rajskog zavičaja
kćeri Vinkove, srca žrtvovana.
Njihove ruke u radu bez kraja,
podižu bića bolom okovana.

I usred gordih i raskošnih strana
na tebe mislim, crkvo dragog kraja,
utjeha moja ti si postojana,
lijek mojih gorkih u grudima vaja.

Čuvar si mojih svetih osjećaja,
zaštita moja Bogom darovana,
uz tebe moja snaga sva ustraja
i postojat će do smrtnoga dana.

Dok naše vrijeme u nemiru zbraja
gusarstva grijeha svijetom razvitlana,
ja pitam: da li duša mi okaja,
ko sljedba svetog Vinka Paulskoga,
svoj grijeh i tuđe grijehe naših dana?

Ko sljedba svetog Vinka Paulskoga.

Nikad nema mira i veselja bez sjene na ovom svijetu. Briga je obuzela mladića: zar su život i muka na radu njegova prijatelja tako prazni, tako bez svrhe? Je li to nizanje pustih dana, bez smisla i pravog ploda sve do smrti? Što je to?

— Nastavit će se —

PRED HOSTIJOM

Nisam dostojna, da uneđeš pod krov moj...
Znam da nisam dostojna.
Al dostojan si, Gospodine, Ti, da dođem i na dar
Ti donesem moje malo srce.

Moje srce otkucava od zore do mraka.
Tome se kaže: jedan dan.
Svi moji otkucaji jesu život, koji prolazi
tako brzo, da je svaki jučer danas kao san.
A kada dosanjam posljednji sat, srce će moje stati.
Prisluhni mu, Gospodine, i daj mi Život, koji će
teći uza Te.

Samo reci riječ, već danas, da čujem...
jer sam davno umrla da bi živio Ti,
koji također umrije, da bih živjela ja.

U Hostiji, Gospodine, suncem su Te zvali,
od kojega niče život svemu dobru;
i ko mjesec pun sjaše, što obnoć spašava lutaoce
beskućne.

Dobrota si za me, Hostijo, beskrajna:
u Tebi se do mene opet snizuje Bog.

Zdravljem za vjekove bolesnu me hraniš
i suzu mi otireš Blaženstvima s gore.
Neka mi je čisto moje malo srce:
uniđi tada pod krov moj.

Kada dosanjam posljednji sat, moje će srce stati.
Prisluhni...
Kao ovdje, povedi me opet u Život Ti,
koji si Put, Istina i Život.

IZ KATOLIČKOG SVETA

Indonezija prolazi kroz političke i ekonomske poteškoće. Katolika je po broju malo, ali je njihov uticaj u zemlji priličan, pošto spadaju među obrazovaniji deo stanovništva. Oseća se nestašica svećenika među katoličkim stanovništvom, pošto je vlastima priliv stranih misionara nepoželjan. Svećeničkih kandidata bi bilo u zemlji dovoljno, ali nedostaju potrebna sredstva. — Biskup Bekkum iz Floresa se tuži da na hiljade vernika ostaje nedeljom bez mise, jer nema dovoljno svećenika. Njegova je želja da se oženjeni katehisti bolje izobraze te zarede za đakone, kako bi mogli nedeljom propovedati, deliti sv. Pričest, voditi molitve i pevanje.

Misionari. A u s t r i j a ima izvan svojih granica 739 osoba, koje su u crkvenoj službi, i to: 257 svećenika, 47 braće pomoćnika, 437 čč. ss. U misijama samima ima samo 405 osoba: 155 svećenika, 31 brat pomoćnik i 219 čč. ss. Za preko 6,5 miliona austrijskih katolika to je malen broj, ali još uvek veći nego kod nas. — N e m a č k a ima 10 918 osoba u crkvenoj službi izvan granica svoje države, od toga ih je 5 634 u misijama. Broj svih nemačkih katoličkih svećenika koji rade u inostranstvu iznosi 2 629. Za 26,5 miliona nemačkih katolika to je osrednje velik broj. — H o l a n d i j a ima svega oko 4 miliona katolika, ali oni imaju 7 800 misionara po svetu od toga 3 750 svećenika. Procentualno su oni na evropskom kopnu daleko najpožrtvovaniji u misijskom radu.

Prekomorski studenti u Nemačkoj. Na svim evropskim univerzitetima iz godine u godinu raste broj prekomorskih studenata. U Nemačkoj se računa da ih je ove godine oko 4 500, od kojih 250 katolika. U svim univerzitetskim gradovima poduzimaju se zbog toga mere za njihovo materijalno i duhovno zbrinjavanje. U poslednje vreme odabranim katoličkim studentima iz Azije i Afrike podeljuju se crkvene stipendije, kako bi se ti stipendisti kvalifikovali za važnije položaje u svojim zemljama i tako doprinosili učvršćenju kršćanstva na domaćem tlu.

Ženski laički institut u Japanu. U Nagoja je devet akademski naobraženih žena položilo tri zaveta: siromaštva, čistote i poslušnosti te, su se tako priključile laičkom institutu Bl. Device, koji je dosad imao samo 16 članica. Taj je institut osnovan 1950, a dobio je priznanje Svete Stolice 1954. Njegov je zadatak odgajati katehistinje koje treba da pomažu misionare. U zavodu katehistinje primaju odlično obrazovanje. Profesori iz semeništa i univerziteta poučavaju ih u teologiji i psihologiji. Njima se davaju časovi muzike, literature i raznih stranih jezika. U zavodu se vežbaju u praktičnim veštinama: daktilografiji, pevanju, rukovođenju bioskopom, voziti kolima itd.

Argentina je dobila svoj drugi katolički univerzitet u Buenos Airesu. Njegov prvi rektor je priznati filozof Msgr Octave Nikolas Derisi. Univerzitet ima za sada samo tri fakulteta: pravni, filozofski i socijalno ekonomski. Državni monopol na školstvo u Argentini je ukinut 1955 godine. U Buenos Aires na teritoriji nadbiskupije Buenos Aires postoji 170 katoličkih srednjoškolskih zavoda sa oko 90 000 učenika, a u celoj zemlji katolici imaju oko 900 škola sa preko 270 000 učenika. U poslednje vreme Crkva u Argentini polaže veliku pažnju na školstvo što će zemlji doneti velike koristi.

Kanada ima 44 katolička biskupa. Po svom socijalnom poreklu oni su sinovi: 18 seljačkih porodica, 5 trgovačkih, 8 zanatlijskih, 10 iz porodica slobodnih profesija, a trojica su sinovi industrijalaca.

Žene — pastori. Švedski parlament je prihvatio zakonski predlog, prema kome mogu i žene postati pastori švedske luteranske crkve. Posebni komitet švedske luteranske crkve je odbacio taj zakon, što je potvrdila i njihova sinoda sa 62 glasa protiv 36. Neki se njihovi biskupi plaše da bi njihovi vernici zbog te novosti u većem broju prelazili na katoličku veru.

Prema odluci kongregacije svetih obreda, dato je na slobodu da se „Sanctus" i „Benedictus« pevа kao dosad ili oboje pre podizanja.

Msgr Kaczynski priznat nevinim. Msgr Sigismung Kačinski bio je jaka ličnost u poljskom kleru posle drugog svetskog rata. Kad se 1945 vratio iz Londona gde je bio član poljske emigrantske vlade, u domovinu, postao je župnik u Varšavi. Bio je među osnivačima katoličkog časopisa "Warszawski Tygodnik". Zbog prostodušnih govora i članaka bio je u avgustu 1948 uhapšen i osuđen na 15 godina zatvora. No, Kačinski je u zatvoru umro 1953. Sada je provinciski sud u Varšavi izjavio da je njegova osuda bila neosnovana.

Umrla je Mrs Klong, majka zatvorenog šangajskog biskupa, u starosti od 79 godina. Iako je porodica bila ranije imućna, pokojnica je poslednje godine živela u velikom siromaštvu.

Portugal. U Lisabonu se održao prvi nacionalni redovnički kongres. Na njemu je učestvovalo 1800 redovnika raznih redova i kongregacija. Najvažniji zaključci koje valja sprovesti u delo, jesu: 1) sve crkvene ustanove moraju raditi harmonično i koordinirano. 2) čvrsto se treba držati utvrđenih načela za odgoj svećeničkog naraštaja. 3) zajedničko dobro traži češće zajedničke sastanke među raznim crkvenim ustanovama.

Belgijanci mnogo čine za misije. U svim univerzitetskim gradovima Belgije, a naročito u Luvenu, uči veliki broj Afrikanaca i Azijaca, kojima se posvećuje prilična pažnja. Tamo postoji i posebna bogoslovija za Južnu Ameriku. U njoj trenutno uči 80 bogoslova, dobra polovina njih su Belgijanci. U bogoslovnom studiju posvećuje se više vremena misiologiji i istoriji misija. Na papin poziv belgijski biskupi poslali su 30 svojih svećenika za nekoliko godina kao pripomoć u Afriku. 30 juna 1957 Belgijanci su imali u afričkim misijama 2 159 svećenika. Belgijanci stvarno mnogo žrtvuju za misije, i to njihov flamanski deo.

U Dalatu, univerzitetskom gradu Južnog Vietnama, na gluhu nedelju, održana je potresna pobožnost križnog puta. Odabrano je bilo zgodno mesto blizu grada. Na lakim uzvišicama, gotovo u polukrugu postavljeno je 13 križeva kao postaje križnog puta. Svaki vernik je doneo sobom malen drven krstić, posebno načinjen. U procesiji su nosili jedan velik drven križ, bičeve, čavle, čekić, sunđer itd, sve što se upotrebljavalo kod Kristovog raspeća. Skupilo se ogromno mnoštvo vernika, među njima i regens ap. delegature Msgr Caprio. Uz molitvu kod svakog stajališta razmatralo se i o savremenom trpljenju ostajstvenog Krista širom sveta. Veliki križ koji su nosili, postavili su na mestu 12 postaje. Pred njim su podigli oltar, a u pozadini je visila ogromna zemljopisna karta čitavog sveta. Posle križnog puta služila se misa. Kod prikazanja blagoslovljeni su bili drveni krstići, što su ih vernici držali u rukama. Onda su predstavnici raznih škola položili na oltar spisak duhovnih žrtava što su ih za mesec dana prikupili. Pod misom se delila sveta Pričest. Propovednik je odlično tumačio vrednost trpljenja i duhovnu povezanost Krista sa kršćaninom koji trpi.

Sveindijski Savez odgojnih udruženja ima u svom glavnom odboru više katolika, 27 njih zauzima važnija mesta u upravi. Potpredsedničko

mesto drži isusovac P. Balaguer, direktor univ. koleža u Bombaju. Predsednik tog Saveza je prilikom izbora izjavio da prisutnost katoličkih svećenika i redovnika dokazuje da su katolici odlučni da na svim područjima sarađuju na unapređivanju indijskog naroda. Istovremeno je pohvalio njihov odgojni rad. U Indiji jedan dobar postotak stanovništva pripada katoličkoj veri, ali katoličke škole posećuje 7% svih indijskih učenika.

Dakar je glavni grad Francuske ekvatorijalne Afrike. Posle rata njegovo se stanovništvo utrostručilo, i danas broji 320 000. Gde je bila ranije jedna župa, sada ih ima 6 sa 15 kapelica. Vernika ima 60 000 i jedna hiljada katehumena. Dakar sa svojim školama, štampom, bolnicama i drugim socijalnim ustanovama pruža ogromne mogućnosti za versko odgojni i katolički rad Crkve.

Svećenički naraštaj za Istok. U zapadnoj se Evropi ulažu veliki napori da se odgoji oveći broj svećenika koji će govoriti ruski i ukrajinski. U tom pogledu naročito je aktivan p. Werenfried Stratten, poznati belgijski organizator i karitativni radnik.

Poljski je parlament jednoglasno usvojio predlog da se od 1960—66 slavi 1000 godišnjica postojanja Poljske. Tadašnji poljski vladar živeo je u prijateljskim odnosima s nemačkim carom Otonom Velikim. Poljaci su tada primili kršćanstvo. Što su misionari došli sa zapada, to je odlučilo da su Poljaci poprimili latinski obred. Valja priznati da su Poljaci još i danas među najreligioznijim narodima Evrope.

Getsemanski vrt i tamošnja crkva nalaze se u opasnosti da budu uklonjeni, kako bi se proširio drum koji vodi iz Jeruzalema u Jerihon, i iz Amana u Betlehem. Kršćani pretstavljaju u Jordaniji versku manjinu, a muslimanima kršćanska sveta mesta nisu sveta. Ako bi se načinila mala okuka, Getsemanski vrt bi mogao ostati.

Klaverijanke su počele osnivati u Africi štamparije. Prvu štampariju s nakladnim preduzećem osnovale su već prošle godine u Kisubi u Ugandi. Tamo radi manja grupa redovnica sa 50 domorodaca. Sem knjiga izdavaju i dva ilustrovana mesečnika, dva nedeljna i jedan dvonedeljni časopis itd. Drugo štamparsko preduzeće »Terezijanum« osniva se u severnoj Rodeziji. Klaverijanke imaju u nacrtu i druge postaje.

U Kopenhagenu, u prestonici protestantske Danske, gde su katolici neznatna manjina, možeš u svakom hotelu dobiti ceduljice na kojima je tačno naznačeno u kojim se crkvama i kada služi sv. misa te kada se ispoveda. Za kraljev rođendan jedini katolički biskup Msgr Suhr dobio je visoko odlikovanje. U Danskoj katolici su mala ali vrlo aktivna manjina.

Prema oltaru. Među vođama poljske pobune protiv carske Rusije 1863/64 nalazio se oficir Rafal Josip Kalinovski. Posle ugušenog ustanka Kalinovski je bio osuđen na smrt. Smrtna kazna je bila promenjena na prinudni rad u Sibiru. U zatvoru je bivši oficir učinio odluku da se posle puštanja na slobodu posveti Bogu. 1874 stupio je u red bosonogih karmelićana. Osam godina kasnije bio je zaređen za svećenika. 1907 godine je umro. Sada se sprema akcija za uvođenje procesa za njegovo proglašenje blaženim.

Bratić kineskog ministra pretsednika Ču En Laja imao je zanimiv životni put. Kao velik neprijatelj kršćanstva došao je u Paris na studije. Uspešno je položio dva doktorata. Bog je hteo da se taj kineski student sretne sa tri osobe: sa nemačko-fracuskim bračnim parom — oboje profesori — i sa jednim Marokancem, članom plemićke porodice, koji se obratio iz islama na katoličku veru i postao franjevac. Ču En Lajev bratić se obratio i želi da radi u svećeničkom zvanju.

Biskup Ogez iz Mbarara iz Ugande pozvao je mlade holandske seljake u Ugandu da uvedu na njegovom misijskom području (probne) farme. Mladi seljaci treba da se obavežu da će ostati u misijama pet godina. Podizanje poljoprivrede u toj zaostaloj afričkoj zemlji bilo bi od velike važnosti za širenje kršćanstva i da se domorodci očuvaju od mnogih moralnih i drugih opasnosti.

Belgijske karmelićanke, koje se nalaze u Švedskoj, zamolile su državne vlasti za dozvolu da podignu u Gluslovu samostan.

U službi bednika. U januaru 1958 umrla je u Tokiu srazmerno mlada socijalna radnica Elizabeta Marija Reiko Kitahara. Njena je smrt digla na noge sve stanovnike njene okoline. Puni zahvalnosti i poštovanja otpratili su je na grobIje. Japanska štampa je opširno pisala o toj mladoj ženi. Ko je bila Elizabeta Kitahara? 1947 ona je slušala poljskog minoritu Zena, koji ima izvanredno osećanje za najbednije slojeve japanske prestonice. Mlada se Elizabeta oduševila za karitativni rad među najbednijima. Njen otac, profesor agronomije na univerzitetu, dao joj je dozvolu te je čak ohrabrio. Devojka je 1950 godine ostavila očinsku kuću te se preselila u najbedniji kvart. Sagradila je baraku i počela raditi za one bednike. Policija joj je savetovala da se kloni tog posla. Okolina sama je prvo s nepovjerenjem gledala tu mladu damu koja se oduševila za prosjački život. Ona je po uzoru na svu tamošnju okolinu skupljala razne otpatke i prodavala da bi kupovala deci poklone. Onda je počela graditi nekakvu školu za decu. Deca su dolazila k njoj preko njih se upoznala s roditeljima, posećivala je bolesnike, brinula se za unesrećenike svih vrsta. Pod njenim blagim uticajem taj se kvart polagano promenio. Danas je taj deo Tokia najuzornija zadružna naseobina za skupljanje otpadaka.

Pavle Maluga je rođeni kanadski Ukrajinac. 1948 bio je kao redemptorist istočnog obreda zaređen za svećenika. Ove je godine postao generalni vikar za 30000 grkokatolika u Engleskoj i Velsu.

Priznanje. Msgr Kerkhofs, biskup iz Liježa, slavio je 80 godišnjicu života. Tom prilikom čestitali su mu i Jevreji, koji žive u Belgiji. Za vreme nacističke okupacije pomogao je mnogim Jevrejima. Velikog rabina krio je u svom biskupskom dvorcu. Kad je bila opasnost najveća, smestio ga je u svoju spavaću sobu.

Približavanje. Na harvardskom univerzitetu, koji se smatra stubom protestantizma u SAD, osnovana je posebna stolica za proučavanje katoličke vere. Na tu je stolicu pozvan 68 godišnji Kristofer Dawson, istaknuti engleski katolik, filozof i istoričar. Prošlog leta luteranski je kongres u Mineapolisu odlučio da osnuje poseban institut za proučavanje katolicizma. Ugodan znak pomirljivosti.

Unio Apostolica je pobožno udruženje svetovnih svećenika, koje pomaže svećenicima kako bi u svom svećeničkom radu putem vođenja posebnih kontrolnih listića pazili na svoj duhovni život. Svakih šest godina održava se generalna skupština te ustanove, koja ima svoje sedište u Parizu. Poslednja skupština održavala se ovog proleća u Parizu. Njen generalni sekretar je Msgr Simon Delacroix. U to društvo je učlanjeno 31 000 svećenika iz 16 zemalja, deveti deo sveukupnog broja svetovnih svećenika. Jugoslovenske svećenike zastupao je Rev. Reven.

Kina. Kineski patriotski svećenici izabrali su dva kineska franjevca Bernardina Tung i Marka Yuan za nove biskupe. Novoizabrani biskupi obratili su se na svoga generala u Rimu šta da urade. Odgovor je glasio da se moraju toga odreći. Posle toga se patriotsko udruženje samo obratilo na Svetu Stolicu i tražilo imenovanje ove dvojice biskupima. Došao je isto negativan odgovor. Prema zvaničnim vestima sa državne strane ova su dvojica bili na belu nedelju posvećeni za biskupe. Komentator radia Peking tom je zgodom oštro napao Svetu Stolicu kao instrument imperijalističkih snaga.

Sirija ima 160 000 katolika, od kojih 8 000 latinskog obreda. U 170 katoličkih škola uči oko 40 000 učenika. Radi se na tome da se školski zakon, koji je važio sada samo za Egipat, primeni i na Siriju. To će biti velik udarac za katoličke škole. Otvaranje novih škola biće onemogućeno, postojeće neće se moći proširiti. Veronauka će se obavezno davati u školi i za muslimanske učenike.

‚Delo za Istok' jedna je dobrotvorna francuska organizacija. Ona pomaže rad katoličkih redova među kršćanima istočnih obreda, od Rusije do Etiopije, od Balkana do Indije. U prošloj godini ova je organizacija podelila 212 miliona fr. franaka među 62 kongregacije i 17 samostalnih tela istočnog obreda.

Č. s. Terezija od Isusa Jornet y Ibras, osnivačica kongregacije sestara napuštenih staraca, bila je 27 aprila o.g. proglašena blaženom. Blažena se rodila 1843 u Aytona u Španiji. Njena ustanova broji danas 2 600 redovnica, koje poslužuju 17 600 staraca u Španiji i u Južnoj Americi. Na svečanostima bili su naročito zastupljeni Španjolci. Kongregacija je poslala u Rim oko hiljadu redovnica i nekih sto staraca.

Dosta jasno. Čang Či Ji, pretsednik Ureda za verska pitanja u Pekingu, izložio je u reviji »Filozofske studije« stav vlade i partije prema veri. »U komunističkoj Kini, piše on, kršćanima je privremeno dozvoljeno držati svoja verska ubeđenja i živeti po veri, ukoliko ta trpeljivost ne nanosi štetu političkoj stabilnosti zemlje... Boga nije moguće jednostavno istisnuti, i mi ne možemo prisiliti narod da ostavi svoju veru. Ali mi imamo pravo tražiti od vernika da se barem nešto podrede državi. Treba da vlada sporazum između onih koji ne veruju i onih koji veruju: prvi će se uzdržati svake protiverske propagande u crkvama i hramovima, ali i vernici će se odreći svake verske manifestacije i svakog prozelitizma izvan zidina svojih obrednih mesta, a čak i u unutrašnjosti hramova tamo gde su međusobni odnosi više ili manje napeti. Mi imamo pravo nadati se da će verujući pozitivno sarađivati na patriotskom i socijalističkom odgoju naroda... Pisac se članka dalje žali da se kršćani pokazuju vrlo nepoverljivim prema komunizmu te da tvrdoglavo odbijaju da prekinu svoje veze s imperijalistima, naročito sa Vatikanom. On optužuje reakcionarne katolike i protestante da vode otvorenu borbu protiv kineskog naroda.«

Kardinal Tisserant u Beču. Putovanje dekana kardinalskog kolegijuma u Beč vezano je sa pitanjem austrijskog konkordata od 1934. Sveta Stolica traži da austrijska vlada prizna taj konkordat, posle toga će se moći proučiti razna pitanja i modificirati ih. Visoki gost je bio u Beču primljen svim počastima, i bečki univerzitet ga je odlikovao časnim doktoratom.

Lurdski biskup Théas je dao neka stroga upozorenja lurdskim trgovcima s pobožnim predmetima (devocionaliima). Najvažnija su sledeća upozorenja: lurdska se voda ni u kakvom vidu ne sme prodavati. Pobožni predmeti, koji se prodaju, ne smeju se njom poškropiti. Sliku Majke Božje dozvoljeno je stavljati samo na pobožne predmete, nikako na ogledala, škatuljice za puder itd. Predmeti, koji se prodavaju, ne smeju biti blagoslovljeni.

Paviljon Svete Stolice 20 aprila svečano otvoren. Papski nuncije Msgr Forni je najpre blagoslovio dvorane za izlaganje onda crkvu proslavljenog Krista. Iza toga Msgr Forni je služio pontifikalnu misu. Svečanostima su prisustvovali kraljev brat, zastupnici vlade, diplomatski kor, kardinal Van Roey, oko 30 biskupa i opata, graditelji paviljona i njihovi saradnici. U kapelici presv. Oltarskog sakramenta, koju opskrbljuju Francuzi, biće za sve vreme izložbe izložen presv. Oltarski sakaramenat. 21 aprila otvorio je apostol svete krunice P. Peyton dvoranu za projekcije. Dvojica njegove redovne sabraće će za vreme izložbe prikazivati posetiocima petnaest filmova, koji tumače 15 tajni

svete krunice. Za sve mesece izložbe određeni su kongresi i sastanci. Gotovo sve međunarodne katoličke organizacije će se tokom izložbe pojaviti u Brislu i okupiti u paviljonu Svete Stolice ogroman broj odličnih katoličkih pretstavnika svih zemalja. — Od 5—7 maja nalazili su se tamo Austrijanci. Tom prilikom posetio je taj paviljon i austrijski pretsednik republike Dr Schärf i ministar vanjskih poslova Figl. Bečki nadbiskup Dr König održao je u tamošnjoj crkvi svečan pontifikal. Bečka filharmonija dala je galakoncert, na kome je nastupio i znameniti dečji hor »Wiener Sängerknaben«.

Monako. Prilikom krštenja novorođenog princa Alberta, prestolonaslednika, pomilovan je bio jedini zatvorenik u državi. Učenicima po školama skinute su bile kazne. Sakramenat krštenja je podelio Msgr Delay, bivši nadbiskup Marseja.

Šta može jedna majka! Pre kratkog vremena umrla je u Napulju 86 godišnja žena, koju je 750 mornara poštivalo kao svoju majku. Zvala se Julija Frančeski. Još pre prvog svetskog rata ona je jednom prošetala kroz siromašno predgrađe. Jedan mali poderani dečko išao je tesno za njom. Htela mu je dati novca, ali ga nije hteo primiti, samo je šapnuo gospođi da je ona vrlo slična njegovoj pokojnoj majci, pa da želi nešto njene ljubavi, ali je već preplašen pobegao. Taj je događaj učinio gospođu Frančeski majkom Julijom. U pristaništu je kupila staru jedrenjaču, dala izgraditi u njoj 250 kabina, i tamo smestila 250 beskućnih napuljskih dečaka, koji su našli onde svoj dom, a u gospođi Frančeski svoju majku. Posećivali su školu i obrazovali se za mornare. Više njih postali su čak kapetani. Ukupno 750 mladića tako se spaslo od uličnog života i obezbedilo za solidan život.

Koje su škole skuplje! U Kamerunu misionari su 1. 1. 1957 imali u svojim školama 196 434 učenika, dok ih je u državnim bilo svega 83 473 učenika. Država je trošila za jednog svog učenika 10 474 franaka, a za učenika misijskih škola samo 1 474 franka. Posle izbora 1958 u Kamerunu na vlast dolazi praktični katolik M. Mbida.

Mučenici na Kubi. Na sam veliki petak o. g. u jednom havanskom zatvoru bila su nakon teških mučenja od strane policije ubijena tri vođe katoličke Akcije. To su bili: Luis Muscelier, Juan Duque i Siro Perez.

Napredak. Indijski ustav je već 1949 ukinuo kaste. Međutim stare se tradicije teško i polagano uklanjaju. Najsiromašnija kasta parijaca još uvek prima državnu pomoć. Ako bi ti postali kršćani državna bi im se pomoć smanjila ili ukinula. U Madrasu su sada kršćanski parijci izjednačeni hinduističkim.

Vinoba Bhave spada među najveće ličnosti savremene Indije. Kao duhovni brat Mahatma Gandija ima vrlo velik uticaj na narodne mase. Star je 59 godina, neženjen, asket, duhovan čovek i odličan propovednik. Od bogatijih zemljoposednika uspelo mu je dobiti pola miliona hektara zemlje, koju je podelio bezemljašima. Mirno se vrši velik preobražaj na indijskom polukontinentu.

Kapucinski red, stroži ogranak franjevačkog reda, održao je ove godine pre kratkog vremena u Rimu generalnu skupštinu, gde se biralo novo vrhovno poglavarstvo. Red broji danas 15 321 člana, od kojih 8 927 svećenika. Podeljen je na 51 provinciju i 14 komesarijata. Redovničkih kuća je 1 210, onda 151 semenište sa 7 969 pitomaca. — U misijama kapucini imaju 46 misijskih područja, gde deluje 1 189 redovnika. U Jugoslaviji ima jedna kapucinska provincija sa sedištem u Zagrebu.

U malom gradiću Bühl u Badenu u Nemačkoj jedan gimnazijski profesor organizovao je grupu srednjoškolaca da je uredila jevrejsko groblje. Još od vremena nacizma ono je bilo delimično porušeno, spomenici razbijeni i razbacani. Đaci su uklonili ruševine, popravili grobove, pročistili i uredili staze, kako to dolikuje Božjoj njivi, gde ljudska telesa čekaju svoje uskrsnuće.

Svake godine hodočasti veći broj pariških studenata u Marijinu hodočasnu crkvu u Šarter. Ove se godine penje njihov broj na 7 000. Oni putuju po grupama od 70—80 studenata. Svaka skupina ima sobom jednog svećenika. 60 km pre Šartra studenti silaze s voza i idu peške, redovno dva dana. Njima se rado pridružuju i strani studenti.

Lurdska Gospa ima i u tokijskoj katedrali, posvećenoj njenom bezgrešnom Začeću, uzorak masabjelske pećine. Uskoro kako su se u prošlom veku otvorila vrata kršćanskim misionarima u Japan, misionari su je podigli u zahvalu za Marijinu pomoć u oživljavanju japanskih misija.

Belgijski filmski producent Gerard de Boe izradio je za svetsku izložbu u Brislu film o postignućima misionara za poslednjih 50 godina u Kongu. Prikazuje se rad misionara tako na verskom, školskom, tehničkom i kulturnom području.

Kardinal Strič umro. Čikaški nadbiskup kardinal Strič se za Uskrs oprostio od svoje pastve te otputovao za Rim. Na putu je oboleo. Došavši u Rim morao je odmah na kliniku gde su mu amputirali desnu ruku sve do lakta. 7 maja je ostavio bolnicu i preselio se u svoju rezidenciju. Nakon nekoliko dana udarila ga kap te je skoro iza toga umro. Njegovom smrću 15 kardinalskih mesta je ispražnjeno.

Nakane Apostolata molitve Katolička nas Crkva u mesecu julu poziva da se naročito molimo Srcu Isusovu da se kršćani ne bi zarazili svetovnim shvatanjem svete čistote kakvu traži bračno stanje pojedinaca. U misijskom nas pogledu Crkva međutim poziva da se molimo da bi se pitanje života i stana siromašnih slojeva u većim gradovima Afrike uredilo u doista kršćanskom duhu.

Beogradski Nadbiskup Dr Josip Ujčić slavio je 22 maja na bečkom univerzitetu zlatni jubilej svog doktorata. Visokom jubilarcu srdačno čestitamo te mu želimo: Na mnogaja ljeta!

UREDNIKOVA POŠTA

N. J. Pitanje: Kršćanski brak je nerazrešiv, i muž ne sme napustiti svoju ženu. Da li nisu grešili onda apostoli Petar i drugi apostoli, koji su bili ženjeni, ako su ostavili svoje žene i otišli sami na apostolski rad? Odgovor: Kristove reči „što je Bog sjedinio, to čovek neka ne rastavlja" znače da među kršćanskim supružnicima postoji nerazrešiv ženidbeni vez. Ali iz toga još ne sledi da je zabranjeno da se supružnci sporazumno uzdržavaju od bračnog života. Životopisi svetaca pričaju da je bilo devičanskih brakova. Ako je Krist tolike kršćane oduševio da su ga sledili devičanskim životom, zašto ne bi mogao osposobiti svoje najbliže saradnike apostole da su se sporazumno odrekli porodičnog života te se potpuno posvetili apostolskom radu?

UČ. Pitanje: Kako Crkva može slaviti papu Leona III za sveca, kad se zna da su ga protivnici optuživali za mnoge teške moralne prestupke, i što je vrhovnu vlast nad Italijom samovlasno preneo od carigradskog cara na Karla Velikog? Odgovor: U životu svetaca obična je pojava da su bili optuživani i klevetani. Stoga nas ništa ne buni ni klevetanje sv. Leona III. Njegovi protivnici svojih tvrdnji nisu mogli dokazati, i papa se svečano zakleo da su optužbe neistinite. Poznato je bilo međutim da je bio čestitog života, da je ljubio siromahe i bolesnike, da je bio blag i revnostan. Rimsko svećenstvo i narod jednoglasno su ga izabrali Papom. Na Petrovom prestolu se isticao velikom budnošću protiv krivih vera kao i opreznošću kako ne bi povredio osećaje Istočnjaka u pitanju izlaženja Duha Svetoga „i od Sina." Vlast carigradskog cara nad Italijom bila je tada već više desetgodišta mrtva. Oni se nisu brinuli za tu zemlju, kad su harali tamo Huni, Langobardi ili Vandali iz Afrike. Ko može opravdano prigovoriti Papi da se okrenuo onome odakle je mogao očekivati efikasnu pomoć da se u zemlji uspostavi red i mir. — Narod je papu Leona III već stolećima slavio kao sveca, pre nego je Crkva 1673 potvrdila njegovo štovanje i odredila 12 juni za dan njegove uspomene. Možemo se i mi tom velikom patniku na Petrovom prestolu preporučiti, da bismo njegovim zagovorom ustrajali i ostali verni Papi.

B. F. Pitanje: Da li se može spasiti osoba koja u poslednjim trenucima odbija da se izmiri sa svojim neprijateljem? Odgovor: Ljubav prema bližnjemu, i prema onome koji me je uvredio ili nepravdu načinio, deo je najveće kršćanske zapovedi. Gde nema ljubavi prema bližnjemu nema ni ljubavi prema Bogu, takav je čovek duhovno mrtav. Međutim šta je s onim čovekom, da li je u gresima ili nije, nije naša stvar, jer sud pripada Bogu. Mi smo se dužni za ljude moliti, naročito za umiruće, da bi umrli izmireni s Bogom. Ni za koju osobu s kojom smo živeli ili je poznavali ne smemo kazati da je u paklu.

S. T. Pitanje: Muž sv. Monike bio je poganin, njezin sin Avgustin svetac. Da li je ona živela u crkvenom braku sa svojim mužem? Odgovor: Sv. Monika je imala kršćanske roditelje te bila sama kršćanski odgojena te svakako živela s mužem u crkvenom braku. Crkva je dozvoljavala zbog razumljivih razloga takve brakove. Istina je samo da se crkveno zakonodavstvo o sakramentu ženidbe kroz istoriju razvijalo. No, Crkva se već tada isto tako kao i danas smatrala nadležnom da uređuje brak svojih vernika.

GR. Pitanje: Kakva je to vera koja uči da se grešne duše posle smrti sele u razne životinje? Odgovor: Istočnjačke religije bramanizam (hinduizam) i budizam uče da se grešni ljudi posle smrti ponovo rađaju dok se potpuno ne očiste i ne stignu u nirvanu. To se učenje protivi kršćanskoj nauci da je smrću kraj zemaljskog života te posle smrti duša dolazi u nebo ili pakao ili čistilište.

M. T. Pitanje: Kako se mogao razmnažati ljudski rod, ako su Adam i Eva imali samo tri sina, a nije postojalo nijedno drugo žensko biće? Odgovor: U svetom Pismu 1 Mojs 5, 4 izričito stoji da je Adam imao sem gornje trojice i druge sinove i kćeri. Prema običaju nosioci roda bili su muškarci, stoga se žene rede spominju. Za nas je teže pitanje to kako su se ženili braća i sestre međusobno. Ali pošto nije bilo druge mogućnosti, u početku je moralo biti tako. Bog je to svakako tako hteo i dozvolio što je posle zauvek zabranjeno.

M. B. Pitanje: Da li ispovednik ima pravo da pokajnika oslobodi svakog greha. Ako ne, koji su to gresi? Odgovor: Ispoved sliči sudu. Kao što svaki sudija nije ovlašten da sudi o svim slučajevima, tako ni svaki ispovednik nije ovlašten za sve moralne prestupke-grehe. Svaki biskup ima pravo da zadrži za sebe tri, četiri naročito teška greha: ubistvo, kriva zakletva na sudu, rodoskrvnuće ili nešto slično. Nadalje, izvesni gresi povlače već prema crkvenom zakoniku izopćenje iz Crkve. Najobičniji slučajevi izopćenja jesu: dvoboj, pobačaj, članstvo u masoneriji i sličnim organizacijama, fizički napad na svećenika, venčanje pred nekatoličkim obrednim službenikom, krštenje svog deteta kod inoveraca itd. U redovnim prilikama svaki svećenik ne može pokajnicima s takvim gresima podeliti odrešenje.

N. O. Odgovor: Širom sveta danas ima puno kasnih zvanja. Neznanju grčkog i latinskog jezika dobrom voljom moguće je doskočiti. Obratite se na svog ispovednika ili župnika. Ko vas bolje poznaje, lakše će vam ispravno savetovati.

BLAGOVEST izdaje Nadbiskupski Ordinarijat u Beogradu. — Odgovorni urednik: Dr Janez Ienko, konzultor. — Uredništvo i uprava: Beograd, Svetozara Markovića broj 20. — Poštanski fah 524. Tekući račun 101-704-3-533.
Štampa: Štamparija „DOZ" — Beograd, Zmaj Jovina br. 39 — Telefon 20-268.